

ידיים. מרבית המקרים שאותם אני שולח מכאן לבית החולים הם של שברים. לגבי אנשים זקנים, לשבור אבר מגופם – לפעמים זה מוות.”

יושבי בית-האבות של שרה אבנון פורחים ממנה ומהעובדים במקום. ולכן הפך ד"ר ורדי כומר-הווידיויים שלהם. "הם מספרים לי על האח הרפואי שנמצא במקום, שהוא מתנהג אליהם נורא. בכל פעם שהם עושים את הצרכים שלהם במיטה, וזקנים לא תמיד יכולים לשלוט על עצמם בנושא זה, הוא כועס עליהם בגלל שהוא צריך לנקות את זה. אני לא מבין מדוע הוא כועס. הוא מקבל משכורת בשביל לנקות. אבל הוא לא רק כועס, אלא לפעמים מרביץ להם. והם לא יכולים לעשות לו כלום.”

המישפחות

מחזירות בכוח

אולם הזקנים של שרה, כמו אלה, בי מרבית בתי-האבות בטיבעון, נאלצים לבלוע את ההתעללויות בהם. אין להם לפני מי להתלונן. ובעיקר אין להם לאן ללכת. תושבי בית-האבות מתחלקים לשני סוגים: אנשים בודדים אשר בית האבות הוא קורת-הגג היחידה שלהם, ואנשים בעלי-משפחות שבניהם שלחו אותם לבית-אבות, כדי להסיר מעל עצמם את נטל הטיפול בהורים.

השער בבית-האבות ורד אינו נעול ל-עולם. לזקנים פשוט אין לאן ללכת. ואם יש למי מהם התיקוה שאם יספר למישהו פחתו על ההתעללות בו בבית-האבות, הם לא יחזירו אותו לגיהנום זה. חזקה עליו שהם יחזירו אותו אל שרה אבנון בכוח. ויקבלו את הסברי בעלת-הפנסיון: "הוא פשוט זקן וסגילי, ולא מבין מה קורה. הוא אפילו לא מבין מה טוב בשבילו ומה רע בשבילו. ולא מכיר לנו בכלל תודה על כל מה שאנחנו עושים עבורו.”

נילי אלמולינו היא מורה לאנגלית ב-טיבעון. בשבוע שעבר התדפקה על דלת דירתה אשה זקנה, שהחזיקה בידה שתי

הבעלים
יורם הלפרין, מנהל בית-האבות רמת טיבעון, שהוא בנו של בעל המקום, אינו מחזיש את שיטת דמי-המפתח.

אשר משך שנים רבות היה פקיד במלכ"ן וזה מה שמעניק לו לדעתו את התכונות הראיות לנהל מוסד מסוג זה.

תכסיסי

הטעייה

תחילה היה המקום סנטוריום. רק כשאיימה לישיבת-הבריאות על הלפרין כי תחשוף את מה שקורה אצלו במוסד, שינה את השם לשם מחייב פחות, וקרא לו בית-אבות, או בית-החלמה לזקנים. ממבט ראשון נראה המקום כלקוח מ-גלויית-גוף שווייצית: בניין גדול שטוף שמש, חדרים גדולים ומרווחים, מידשאות וחורשות-עצים. אולם מי שטורח להסתובב במקום מגלה גם מיספר צריפים חשוכים ומעופשים, שבהם מתגוררים זקנים, שניים ושלושה בחדר קטן ומצחין, ללא תנאי חיים אלמנטריים.

את המקום מנהל עתה בנו של גוסטב הלפרין, יורם. עד לפני מיספר שבועות היה

מיוודות מרופטות. "אני ברחתי ממושב-הזקנים של שרה אבנון", סיפרה הישישה לנילי. "אין לי כסף לאוטובוס לחיפה. את מוכנה לתת לי חמש לירות?" נילי הי מוועזת נתנה לה חמש לירות, ואף ליוותה אותה לתחנת-האוטובוסים שבי עיירה. נהג-האוטובוס קיבל את פני הזקנה כידידה ותיקה. "היא שוב ברחת ממושב-הזקנים?" שאל את נילי. "אין דבר, אני יודע היכן להוריד אותה. בין כה וכה, המישפחה שלה תחזיר אותה מייד למוסד." אך מושבי-הזקנים של שרה אבנון עומד בשורה הראשונה, של מוסדות הזקנים הי טובים של טיבעון. יש שם כאלה הגרועים ממנו בהרבה. "בהשוואה לרמת טיבעון או הפנסיונים עדה, גיל ופרידמן, אצל שרה אבנון זה בית-הבראה ממש", אמר השבוע אחד מפקידי המועצה המקומית טיבעון, המטפל בנושא הזקנים.

השלט ברחוב החורש בטיבעון טוען: "רמת טיבעון, בית-החלמה לזקנים שותפות קנדי-ישראלית." בעלי-בית האמיתי של המוסד הוא גוסטב הלפרין. אדם מבוגר

יורם קבלן-בניין קטן בחיפה, ואת העסק ניהל ערבי בשם אריה. אריה חלה ר-הלפרין הועיק את בנו לנהל את המוסד, עד שיבריא. אריה כבר בריא היום, אולם העבודה המאומצת אסורה עליו, כך שהוא רק מחלק הוראות לבן של הבוס.

רמת הניקיון של המקום מתחת לכל ביקורת. האחריות על החולים היא בחורה גברתנית בשם לילי, אשר אינה חדלה לצעוק ולעיתים אף להכות את הזקנים. לדיברי יורם הלפרין, יש במקום שלוש מחלקות: מחלקת הבריאים, מחלקת החר לים קלי, ומחלקת החולים קשה. למרות שלפחות שתיים משלוש המחלקות אמורות לתפקד כבית-חולים, אין למקום רישיון ממישרד-הבריאות, והוא מסתפק ברישיון סתמי ממישרד-הסעד.

רמת טיבעון הוא אחד ממושב-הזקנים היקרים ביותר בטיבעון. כשמגיע זוג ל-מקום, כדי למצוא סידור להורים, מציגים בפניו בגאווה רבה את הבניין הראשי, שם חתנאים הם סבירים. רק אחרי-כך מעביי (המשך בעמוד 30)